

Görülən tədbirlər xarici şokların Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirini minimuma endirəcək

Nazirlər Kabinetində keçirilən görüş respublikamızın xarici amillərə, eləcə də xarici şoklara çox qısa zamanda reaksiya verməsindən xəbər verir. Azərbaycan xarici təsirlərin ölkə iqtisadiyyatına təsirini minimumlaşdırmağa çalışır. Bu, təsadüfi deyil. Çünki bilirik ki, OPEC+ və eləcə də OPEC-ə üzv olmayan ölkələrin anlaşma imzalaya bilməmələri neftin dünya bazar qiymətində kəskin azalmaya gətirib çıxarıb. Neft bazarı bu həftəyə praktik olaraq çöküşlə başlayıb.

“Qara qızıl”ın dünya bazar qiymətinin dəyişməsi xarici faktor olaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatına təsir göstərir. Amma neft bazarında olan volatillik birbaşa Azərbaycan iqtisadiyyatına bağlı məsələ deyil.

Qeyd edim ki, 2014-cü ildən sonra Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı, eləcə də iqtisadiyyatın diversifikasiyası ilə bağlı aparılan tədbirlər mərhələli şəkildə neftdən asılılığın aradan qaldırılmasına xidmət edib. Göstərilən tarixdə qlobal neft şoku yaranan zaman Azərbaycan dövlət büdcəsində neft sektorunun payı 80 faiz idisə, bu rəqəm hazırda 50 faizədək azalıb, qeyri-neft sektorunun payı praktik olaraq 20 faizdən 50 faizədək yüksəlib. Bu, ötən müddətdə müəyyən islahatlar hesabına iqtisadiyyatın diversifikasiyasına nail olunması istiqamətində uğurlar əldə edilməsindən xəbər verir.

Xatırladım ki, 2014-cü ildən sonra həyata keçirilən siyasət, həm də praktik olaraq, Azərbaycanın dövlət rezervlərinin artırılmasına xidmət edib. Belə ki, bir tərəfdən xarici borc məbləğində azalmalar olub, digər tərəfdən xarici borcun ÜDM-də payı 17 faizədək azalıb. Eyni zamanda Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatlarının 50 milyard dollardan çox olması praktik olaraq, Azərbaycanda dövlət rezervlərinin ÜDM-dən daha çox olmasına gətirib çıxarıb. Bu da təbii ki, xarici şokların təsirlərinin minimumlaşdırılması baxımından vacibdir.

Son hadisələr Azərbaycanda dərinləşmiş iqtisadi islahatların davam edəcəyini bir daha təsdiq edir. Çünki iqtisadiyyatın şaxələnməsi

ilə bağlı islahatların sürətlənməsi bu gün əsas prioritet məsələlərdən biridir. Xüsusilə xarici şokların təsirinin minimumlaşdırılması üçün həm islahatların dərinləşdirilməsi, həm də neft sektorunun iqtisadiyyatda payının azaldılması və iqtisadiyyatın diversifikasiya əsas istiqamətlər olaraq qalacaq. 2019-cu ildə aparılan islahatlar, xüsusilə də “kölgə iqtisadiyyatı”na qarşı mübarizə dövlət büdcəsinə əlavə olaraq, 1 milyard manat vergi daxilolmalarının cəlb edilməsinə imkan verdi. Eyni zamanda, bu ilin iki ayında da büdcə daxilolmaları proqnozlaşdırılandan daha çox olub. Bu, qeyri-neft sektorunun hesabına baş verib. Qeyri-neft sektorunda 20 faizdən artıq, ÜDM-də 2,8 faiz artım qeydə alınıb. Qeyri-neft sektorunun ÜDM-də artım payı 6,5 faizdən çoxdur. Bu isə ondan xəbər verir ki, qlobal şoklara və dünya neft bazarında volatillik olmasına baxmayaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatın şaxələnməsi ilə bağlı islahatları davam etdirir.

Aparılan islahatlar özünü iqtisadiyyatın strukturunda da göstərməkdədir. Bu baxımdan həm çevik reaksiyalar, həm də atılan addımlar növbəti mərhələdə də qlobal şokların, xarici iqtisadi faktorların Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirlərini minimumlaşdırmağa imkan verəcək. Ölkəmiz strateji yol xəritəsinə uyğun olaraq, növbəti mərhələdə də iqtisadiyyatın şaxələnməsi və iqtisadi islahatların dərinləşdirilməsi ilə bağlı addımlar atacaq.

Vüqar BAYRAMOV,
Milli Məclisin deputatı